č. j. 6 A 62/2002 - 40

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce **B. a. s.,** proti žalovanému **Ministerstvu průmyslu a obchodu,** Na Františku 32, Praha 1 v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2002, č. j. 15315/4110, PID: MIPOX00E9NCC,

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva průmyslu a obchodu č. j. 15315/4110, PID: MIPOX00E9NCC ze dne 25. 4. 2002 zamítl žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí Okresního živnostenského úřadu Plzeň –jih č. j. ŽÚ-136/02 ze dne 18.2.2002, kterým mu byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč za nedodržení podmínek stanovených podle § 27 odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (živnostenského zákona), při provádění denaturace lihu mimo lihovar M. 224. Žalobce

nesouhlasí s postupem správních orgánů a vydaná rozhodnutí považuje za věcně nesprávná. V žalobě, stejně tak jako v podaném odvolání, opětovně namítá, že svoji výrobní činnost provádí v lihovaru v obci M.; pro zlepšení obchodních podmínek a ve snaze přiblížit se zákazníkovi byly zřízeny provozní sklady ve F. –M. a v P. 8. Tyto sklady nebyly podle žalobce zřízeny jako nové provozovny ve smyslu ust. § 17 živnostenského zákona, jak bylo správními orgány posouzeno, ale je třeba je považovat za součást provozovny lihovaru v M., s níž tvoří jeden celek, a to především s ohledem na potřeby pro něž byly zřízeny. Nesprávnost postupu žalovaného i živnostenského úřadu, provádějícího kontrolu, dále dovozuje žalobce ze skutečnosti, že denaturace byla v těchto skladech prováděna za podmínek stanovených finančním úřadem a za přítomnosti jeho pracovníků. Z uvedených důvodů navrhuje žalobce rozhodnutí žalovaného zrušit.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl důvody, pro které nelze přisvědčit námitkám žalobce a navrhuje žalobu zamítnout.

V daném případě se jedná o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle ust. § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále s. ř. s.) z vrchních soudů. Podle uvedeného ustanovení ve věcech neskončených před vrchními soudy, u nichž byla přede dnem účinnosti s. ř. s. dána jejich věcná příslušnost, dokončí zahájení řízení Nejvyšší správní soud. Řízení o žalobách podaných podle části páté hlavy druhé zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2002, o nichž nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti s. ř. s., se dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. (§ 130 odst.1 s. ř. s.).

Řízení o žalobě bylo provedeno bez jednání, neboť s tímto postupem soudu oba účastníci vyjádřili souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného včetně řízení, které mu předcházelo a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Okresním živnostenským úřadem Plzeň – jih bylo vydáno pod č. j. ŽÚKZ-54/1487/2000 dne 12. 7. 2000 rozhodnutí o změně rozhodnutí ŽÚK-22/584/99 ze dne 13. 5. 1999. Podmínky stanovené podle § 27 odst.2 živnostenského zákona byly změněny, a to tak, že jednou z podmínek provozování povolené činnosti – výroba a úprava kvasného lihu (s výjimkou ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) - je, že: „uvedenou činnost lze realizovat pouze v lihovaru M. 224, 334 52 M.“. Kontrolou provedenou dne 3. 12. 2001 Okresním živnostenským úřadem Plzeň-jih bylo zjištěno z předložených zápisů o prováděné denaturaci lihu, že tato byla provedena ve třech případech i mimo lihovar M. 224, a to ve skladě v P. ulici ve F.-M. (denaturace 2 x 2000 litrů rafinovaného kvasného lihu ve dnech 19. 11. 2001 a 28. 11. 2001) a ve skladě v Praze 8, na Č. ul. 809/53 (denaturace 1 000 l rafinovaného kvasného lihu dne 29. 11. 2001). Ve věci porušení podmínek stanovených k provozování živnosti ve smyslu ust. § 27 odst. 2 živnostenského zákona bylo s žalobcem – právnickou osobou B. a.s. zahájeno správní řízení s tím, že se před vydáním rozhodnutí může vyjádřit k podkladům, ke způsobu jejich zjištění, popř. navrhnout jejich doplnění. Žalobce sdělil, že denaturace lihu ve zjištěných prostorách byla prováděna, vycházel však z toho, že tyto sklady jsou součástí jedné provozovny – lihovaru M., tvoří s ní jeden celek, přičemž zákon v tomto směru zřízení takových skladů nevylučuje.Uvedl rovněž, že požádal příslušné finanční úřady o povolení denaturace v uvedených skladech, přičemž tato byla za účasti jejich pracovníků

provedena. Na základě těchto skutečností byl žalobce přesvědčen o zákonnosti svého jednání. Vzhledem k tomu, že bylo podle živnostenského úřadu prokázáno nedodržení podmínek stanovených pro provozování koncesované živnosti (§ 65 odst. 1 písm.b živnostenského zákona), byla žalobci uložena pokuta ve výši 30 000 Kč.

K vyřešení právní otázky, a to vymezení provozovny a provozních skladů ve vztahu k danému předmětu podnikání, vycházel soud z následující úvahy:

Provozovna je ve smyslu ust. § 17 živnostenského zákona definována jako prostor, v němž je živnost provozována s tím, že blíže neurčuje o jaký prostor se jedná. Provozovnou je tedy nutno rozumět celý soubor místností či jiných prostor, v nichž je podnikání provozováno, přičemž za provozovnu je považován i stánek a jiná obdobná prodejní zařízení. Obdobně široké chápání provozovny nalezneme již i v judikatuře prvorepublikového správního soudu (Boh. 9698/40 z 2. 1. 1940 – Provozovnou sloužící výlučně účelům výroby se rozumí místnosti, sloužící výrobě v širším slova smyslu, tj. místnosti, kde se provádí celý výrobní proces, tedy nejen výroba v užším slova smyslu, nýbrž eventuálně i uskladnění a vypravení vyrobených předmětů, případně i manipulace výrobou požadovaná).

Za součást provozovny ve smyslu živnostenského zákona by bylo možno, dle názoru soudu obecně považovat i zřízené provozní sklady, sloužící k uskladnění a distribuci zboží, nikoli však v případě, kdy předmětem podnikání je výroba a úprava lihu. Za legitimní jednání žalobce by v této souvislosti bylo možno považovat pouze případ, kdy již zdenaturovaný líh v lihovaru ve svých skladech uskladní a odtud dále prodává. O takový případ se zde však nejednalo.

Specifičnost, která spočívá ve spotřebě lihu a výrobě výrobků z lihu, vlivu spotřeby lihu na zdraví obyvatelstva a v neposlední řadě ve finančním výnosu spotřební daně do státního rozpočtu vyžaduje zvláštní právní úpravu.

Podmínky pro výrobu, úpravu, skladování, evidenci a oběh lihu a působnost správních orgánů na tomto úseku stanoví zákon č. 61/1997 Sb., o lihu ve znění pozdějších předpisů.

Líh smí být vyráběn a upravován jen v lihovaru nebo zvláštním lihovaru, a to jen právnickou nebo fyzickou osobou, které byla, nejde-li o pěstitelské pálení, vydána živnostenským úřadem koncese. Podkladem pro rozhodnutí o udělení koncese je odborné stanovisko ministerstva zemědělství, jedná-li se o líh získaný destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených cukerných roztoků pocházejících ze škrobnatých nebo cukerných surovin nebo z jiných surovin obsahujících líh kvasný, nebo získaný destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených roztoků pocházejících z celulózy, resp. ministerstva průmyslu a obchodu v případech lihu získaného synteticky (§ 3 odst. 2 zákona o lihu).

Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že v daném případě ministerstvo zemědělství vydalo své stanovisko v němž souhlasí s udělením koncese žalobci pro činnost „výroba a úprava kvasného lihu (s výjimkou ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením)“ na základě posouzení dokumentace uspořádání výrobního zařízení lihovaru M. 224.

Lihovarem je ve smyslu ust. § 2 odst.1 písm.l zákona o lihu provozovna vyrábějící líh, ve které se může zároveň provádět i úprava lihu. Vymezení provozovny ve smyslu uvedeného zákona je užší než ji vymezuje živnostenský zákon. Ne každá provozovna (v chápání živnostenského zákona) může být lihovarem, ale pouze taková, která podmínky lihovaru

ve smyslu zákona o lihu splňuje. Pokud bylo vydáno povolení na výrobu a úpravu kvasného lihu (s výjimkou ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) pro lihovar M. 224, nelze takové povolení vztahovat na jakoukoli provozovnu , ale pouze na tu, která může být lihovarem. Z dikce druhé části věty výše uvedené definice lihovaru je nutno dospět k závěru, že provozní sklady žalobce nemohou být lihovarem, neboť se zde líh nevyrábí, ale pouze byla prováděna jeho úprava (denaturace). Pro vymezení lihovaru stanoví zákon splnění obou podmínek současně, což je podmíněno slovem „zároveň".

Pouze úpravy lihu je možno provádět v provozovně – zvláštním lihovaru (§ 2 odst.1 písm. m/ zákona o lihu). I pro jen úpravy lihu platí ustanovení § 3 zákona o lihu. Podmínky v tomto ustanovení dané nebyly splněny pro povolení úpravy lihu – jeho denaturaci – žalobcem v objektech Č. 809/53, P. 8 a P. ulice F. – M..

Výrobu lihu lze provádět pouze za podmínek stanovených zákonem a v místech k tomu určených, tzn. ve zvláštních provozovnách – lihovarech. Lihovarem v případě žalobce je pouze provozovna v M. 224 pro kterou bylo vydáno souhlasné stanovisko s výrobou a úpravou kvasného lihu Ministerstvem zemědělství ze dne 10. 5. 1999. V souladu s tímto stanoviskem stanovil Okresní živnostenský úřad ve smyslu ust. § 27 odst.2 živnostenského zákona i podmínky ve vydané koncesní listině.

Pokud žalobce dovozuje správnost svého jednání z účasti pracovníků finančních úřadů při prováděné denaturaci, je jeho úvaha mylná. Především je třeba uvést, že finanční úřady nepovolují denaturaci lihu, jak žalobce uvádí, ale pouze v souladu s ust. § 9 odst. 1 zákona o lihu musí být pověřený zaměstnanec finančního úřadu vždy denaturaci přítomen. Uvedené ustanovení určuje postup při denaturaci lihu a určuje podmínky tak, aby bylo zajištěno takové znehodnocení lihu, které nedovolí jeho zneužití k pitným účelům. Z uvedeného důvodu a především s přihlédnutím k dopadu úprav lihu do spotřebních daní, je stanovena účast pracovníka finančního úřadu, který je mimo jiné oprávněn činit úkony v souvislosti se správou spotřební daně, zejména odebrat vzorky lihu a podrobit je expertíze. V žádném případě však nelze dovozovat z účasti pracovníků finančních úřadů, jakkoli je v daném případě provádění denaturace ve skladech diskutabilní, legálnost jednání spočívajícího v úpravě lihu mimo stanovenou provozovnu – lihovar v M.

Co se týče oprávnění finančního úřadu při provádění denaturace, může tento pouze ve smyslu ust. § 9 odst. 2 zákona o lihu v odůvodněných případech povolit denaturaci v provozovně kupujícího na jeho žádost a stanovit podmínky denaturace. I v těchto případech je záruka znehodnocení nezdaněného lihu podmíněna přítomností zaměstnance finančního úřadu. O takový případ se však u žalobce nejednalo, neboť denaturace mimo lihovar v M. nebyly provedeny v provozovnách kupujícího a pro takový postup by nebyly vzhledem k jejich rozsahu splněny ani podmínky.

Soud v daném případě dospěl ke stejnému názoru, jako správní orgány, a to, že žalobce porušil podmínky stanovené v koncesní listině tím, že provedl denaturaci lihu mimo lihovar v M. Správní orgán tedy neporušil zákon, když v rámci svého správního uvážení přistoupil k uložení pokuty v souladu s ust. § 65 odst. 1 písm. b živnostenského zákona, přičemž pokuta byla s přihlédnutím k závažnosti jednání žalobce stanovena na dolní hranici možné výše sankce, která činí 100 000 Kč.

Protože soud neshledal důvody, které by svědčily o nezákonnosti postupu žalovaného ve smyslu žalobcových námitek, žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, ačkoliv by na ni právo pro úspěch ve věci měl, protože mu náklady v řízení nevznikly, respektive je neúčtoval.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s).

V Brně dne 28. 8. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu